

De onderstaande tekst heeft de oud Regimentscommandant en oud Commandant van het Opleidings- en Trainingscentrum uitgesproken tijdens de commando-overdracht op 26 augustus 2021.

“PRC, wilt u het Regiment in de tweede rust zetten.”

Generaals, zeer geachte genodigden, dames en heren, actieve en post-actieve leden van het Regiment Genietroepen. Ik heet u allen van harte welkom, hier op de van Brederode kazerne in Vught voor de commando-overdracht van enerzijds het Opleidings- en Trainingscentrum Genie en anderzijds het commando van het Regiment Genietroepen.

A special word of welcome to our international guests. Your presence shows our tight relationship. During our mission we operate shoulder to shoulder and we strive for further integration on many fields. Thank you for your support these last six years and I'm confident that my successor will continue this quest for deeper integration. Unfortunately I have to continue this speech in Dutch but I'm sure you, understanding the international military language, will capture the essence and otherwise we will brief you afterwards during the reception.

Een speciaal welkom ook voor de vertegenwoordigers van het OTCO, de EODD, NLDA, de civiele partners en de Regionale Opleidingscentra. In de dagelijkse praktijk werken wij nauw met elkaar samen en het doet mij dan ook deugd dat u ook op deze bijzonder dag in ons midden kunt zijn.

Natuurlijk ook een speciaal welkom aan alle oud Regimentscommandanten en oud Regimentsadjudanten. U neemt een bijzondere positie in binnen ons Regiment vanwege uw speciale verdienste voor het Regiment in het verleden.

Ook een warm welkom voor de vertegenwoordigers van de vele stichtingen en verenigingen die ons Regiment rijk is. Als vrijwilliger steekt u veel tijd en energie in de ondersteuning van mij, als Regimentscommandant, om ons regiment op alle fronten up and running te houden. Ik ben u daarvoor zeer erkentelijk.

Tenslotte heet ik alle hier aanwezige partners van Regimentsleden welkom. Wij allen weten hoe belangrijk het thuisfront is voor een militair. Ik ben dan ook heel blij dat wij met deze feestelijke dag iets terug kunnen doen voor u. Ik wens u allen een hele fijne dag toe.

Generaals, collegae, geachte dames en heren, beste Regimentsgenoten,

Ik zal maar gelijk met de deur in huis vallen. Op dit moment voelt het vreemd om een toespraak te houden die terugkijkt op hetgeen we de afgelopen jaren hebben bereikt met ons Regiment en ons Opleidingscentrum.

Eén van zaken die namelijk nadrukkelijk speelden in die periode was het verkrijgen van erkenning voor de inzet van ons Regiment in Afghanistan. En dat is de afgelopen weken natuurlijk in een ander daglicht komen te staan.

Van 2002 tot 2010 zijn militairen van het Regiment Genietroepen ingezet in het kader van de Nederlandse bijdrage aan de International Security Assistance Force (ISAF) in Afghanistan. Daarvan was de inzet voor de Nederlands-Australische Task Force Uruzgan (TFU) in de periode 2006–2010 de meest intensieve. De genisten verzorgden onder meer als onderdeel van de Deployment Task Force (DTF) de opbouw en uitbouw van kampementen en posten, aanvankelijk onder primitieve omstandigheden en vijanddreiging. Daarnaast leverde het regiment in 2007 en 2008 tweemaal de kern van een Provincial Reconstruction Team (PRT) en op individuele basis maakten genisten deel uit van een Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT) bij eenheden van het Afghaanse Nationale Leger (ANA).

Het Regiment Genietroepen onderscheidde zich in de periode 2006–2010 door het leveren van gevechtssteun aan de ISAF-troepen en bondgenoten in Zuid-Afghanistan. Vanwege de grote dreiging van IED's hadden de genisten een grote rol bij het plannen, voorbereiden en uitvoeren van operaties. Eenheden van de TFU en special forces traden zelden zonder geniesteun op.

De genisten zorgden voor een juiste dreigingsanalyse van de routes en gaven advies over het opsporen van IED's. Met het opsporen van deze explosieven, zowel op en langs land- en waterwegen als in quala's, zijn slachtoffers voorkomen. In genoemde periode zijn circa 540 berm-bommen gevonden. De genisten traden hierbij steeds op in de spits en baanden de weg.

Het opsporen van IED's was gevaarlijk en vergde concentratie en wilskracht om voorwaarts te gaan – iedere stap kon de laatste zijn. De mentale belasting was daardoor hoog. De schaarse geniecapaciteit zorgde voor een hoge werkdruk. Bij gelegenheid namen genisten zelf deel aan het gevecht en ruimden zelf explosieven op.

Sergeant der eerste klasse Martijn Rosier, soldaat der eerste klasse Jos ten Brinke en sergeant-majoor Mark Leijsen sneuvelden door IED-aanslagen. Sergeant Willem Dijkstra liet het leven buiten gevechtssomstandigheden. Aan veertien militairen van het Regiment Genietroepen is het Draaginsigne Gewonden toegekend. Aan vijf genisten zijn dapperheidsonderscheidingen verleend: twee Bronzen Kruizen en drie Kruizen van Verdienste. Tevens ontving een genist het Ereteken voor Verdienste in goud.

Op basis hiervan is op 11 september 2019 door Zijne Majesteit De Koning besloten het vaandelopschrift «Zuid-Afghanistan 2006-2010» aan het Regiment Genietroepen toe te kennen in verband met de geniesteun te velde, waaronder het opsporen van geïmproviseerde explosieven waarmee het regiment de weg baande.

Beste collegae,

We mogen meer dan trots zijn op dit vaandelopschrift Zuid-Afghanistan 2006-2010 voor moedig, beleidvol en dapper optreden en de situatie van vandaag in Afghanistan veranderd *niets* aan dit gegeven.

Zoals voormalig commandant Landstrijdkrachten luitenant generaal Mart de Kruijf het verwoorde **“Het is nooit zinloos om te doen waar je voor staat.”**

En, zoals u allen weet, wij staan voor het Banen van de Weg en dat is wat we in Afghanistan hebben gedaan. En het blijft een feit dat er veel ten positieve is veranderd in Afghanistan. De sterftcijfers zijn gedaald, de welvaart is verbeterd, het onderwijs is gestructureerd en er is 20 jaar geleefd in relatieve vrijheid m.n. voor vrouwen.

Dat de door ons gebaande weg anders wordt bewandeld dan wij, als westerse wereld, hadden gepland blijkt de afgelopen weken maar het is een feit dat, mede door onze inzet, randvoorwaarden zijn gecreëerd die mogelijkheden geven voor een positieve verdere ontwikkeling, iets waar de Afghanen nu zelf voor aan het roer staan.

Nogmaals, we hebben gedaan waar we voor staan en daar hebben we offers voor gebracht als thuisfront en als Regiment Genietroepen. Ik wil daarom graag een moment stil staan bij de ons, in deze periode, ontvallen en gewonde regimentsgenoten. Ik vraag u daarvoor om een moment stilte ter ere van de ontvallen en ter overdenking van het nut van onze inzet in Afghanistan.

PRC : wilt u het regiment de eregroet laten brengen en het signaal taptoe laten spelen

Minuut stilte

Generaals, collegae, geachte dames en heren, beste Regimentsgenoten,

Op 2 oktober 2015 heb ik het commando van het Opleidings- en Trainingscentrum Genie en het Regiment genietroepen over mogen nemen van Kolonel Gerrit van Cooten. In mijn aanvaardingstoespraak heb ik toen aangegeven dat een door mij lang gekoesterde wens in vervulling was gegaan. Wat is er mooier dan als commandant terugkeren op het nest waar je ooit als genist bent opgeleid en gevormd en wat is er mooier dan commandant te zijn van de deelgemeenschap waarmee je je verbonden voelt.

Nu bijna zes jaar later is de vraag natuurlijk of het inderdaad zo mooi was als je je vooraf had voorgesteld. Voordat ik daar antwoord op geef moet ik u even meenemen naar 2015 en u kort schetsen wat de problemen toen waren voor de genie-organisatie.

Jarenlange bezuinigingen hadden hun tol gevraagd van de organisatie en dus ook van de genie-organisatie wat had geresulteerd in onvoldoende capaciteiten om de gevechtseenheden goed te ondersteunen. Er was dus een tekort aan genie-eenheden en deze eenheden beschikten niet over de middelen die noodzakelijk waren om hun taak goed uit te voeren. Het enige wat ons eigenlijk overeind hield was ons credo "Improvise to succeed".

Onze inzet in Afghanistan vanaf 2006 had ons zeker een boost gegeven in de verdere ontwikkeling maar toen de Russen in 2014 de Krim bezetten en de onafhankelijkheidsstrijd in de Donnetz-regio steunden moesten we toch de conclusie trekken dat de genie-organisatie niet goed was voorbereid op het toekomstige conflict, de hybride oorlogsvoering waarin een militaire veldslag gepaard zal gaan met terroristische aanslagen in Europa en Nederland.

Daarnaast was er een groot probleem met de vulling van de genie-organisatie. Door de goede economische vooruitzichten in Nederland was het haast ondoenlijk om technisch personeel te werven voor een baan bij de genie. Dit resulteerde in een tekort van meer dan 30% en dat gold niet alleen voor manschappen maar zeker ok voor onderofficieren.

Er was dus een enorme klus te klaren, we moesten echt veranderen om voorbereid te zijn op het toekomstig conflict en dat betekende niet alleen nieuw materieel maar ook een veel nauwere samenwerking met civiele partijen. De genie moest veelzijdiger worden en de beschikking krijgen over meer capaciteiten anders was zij niet in staat om haar taken uit te voeren.

Het belangrijkste was echter het zorgdragen voor een met personeel gevulde genie-organisatie. Immers, je kan wel grote ambities hebben maar zonder collegae kan je deze per definitie niet vervullen.

Dames en heren,

Ik zal u niet vermoeien met een opsomming van feiten en gebeurtenissen van de afgelopen jaren waarin ik probeer aan te geven wat wij, de zes jaar van mijn commando, allemaal hebben bereikt. Ik zal trachten mij te beperken tot een aantal voorbeelden om daarmee aan te geven dat de genie in transitie is, dat we zeker nog niet klaar zijn maar dat we n.m.m. wel de goede weg zijn ingeslagen.

Reeds direct na mijn aantreden in 2015 werd ik blij verrast met het door de VOG georganiseerde symposium "Genist durf(t) te innoveren!". In de aanloop naar dit symposium zijn 41 voorstellen ingediend om de Genie te verbeteren. De zes beste voorstellen zijn vervolgens door de bedenkers zelf voor een groot publiek "gepitched" met voor de winnaar de eervolle gouden pioschop. Voorbeelden hiervan zijn de verschiepbare haak om hindernissen weg te trekken, de searchkwast en reflectoren voor een veilige doorgang door een mijnenveld.

Vervolgens hebben we in 2016-2017 een blauwdruk opgesteld van de genieorganisatie van overmorgen, de genieorganisatie waarmee we het, de komende 10 -15 jaar, denken te kunnen gaan doen. In de genieraad hebben toen besloten dat deze nieuwe genie-organisatie meer gebaseerd moet zijn op specialisatie en het gebruik van civiele middelen en dat een gezonde personeelspiramide, met uitdaging en perspectief voor het personeel, hierbij uitgangspunt moet zijn.

Terugkijkend kan ik niet anders constateren dan dat we gas hebben gegeven op de

verschillende dossiers.

Zo hebben we de gedachte losgelaten dat een genist per definitie breed opgeleid moet zijn. Van één bloedgroep zijn we dus eigenlijk naar 3 bloedgroepen gegaan, de pantsergenist, de constructiegenist en de CBRNr en binnen deze bloedgroepen moet nadere specialisatie plaatsvinden in één van de 14 vakgebieden die de genie rijk is. Dit is noodzakelijk omdat vakmanschap, zeker in een steeds complexer wordende maatschappij, het verschil zal maken in de toekomst. Immers wie van alles een beetje doet eigenlijk niets doet.

Adaptieve krijgsmacht

De toekomstige crisissen zullen wij, als militairen, niet alleen op kunnen lossen. We zullen meer en meer een “Whole of Society Approach” moeten gebruiken om ontwrichting van de maatschappij te voorkomen. Daarom is integratie met civiel Nederland voor ons als militairen van groot belang. Hiervoor hebben we Bureau Total Force Genie opgericht die samen met civiele partners moet onderzoeken op welke wijze we deze civiel – militaire samenwerking vorm moet krijgen. De Genie baant daarbij voor een groot deel de weg binnen de krijgsmacht. Zo is er al een structureel samenwerkingsverband tussen 101 Gbnat en de Firma Snijders en zijn vele andere initiatieven in ontwikkeling waaronder de overstap van het infrastructure network van 1 CMI-cmd naar de genie.

Nieuw materieel

Ook hier hebben we de afgelopen jaren grote stappen gemaakt. Nieuwe bouwmachines hebben hun intrede gedaan en ook de nieuwe brugleggende tank Leguaan en de moderne mijnen stromen binnenkort binnen. Daarnaast zijn er plannen voor de vervanging van de vouwbrug en de toekomstige CBRN-verdedigingsmiddelen en experimenteren we op grote schaal met robotisering en energietransitie. Ik kan ,terugkijkend, niet anders concluderen dan dat we op materieel gebied een echte moderniseringsslag aan het maken zijn zeker als je daarbij het nu instromende nieuwe wagenpark bij rekent.

Daarnaast zijn we druk doende de huidige opleidings- en trainingsfilosofie te veranderen zodat er een betere aansluiting is met de wensen van de eenheden en de wensen van de huidige generatie die we nu opleiden. Hier moeten we samen met de eenheden nog grote stappen maken maar ik weet zeker dat we straks weer een goed fundament hebben binnen onze genie-organisatie. Goed en professioneel opgeleid personeel dat genietechnisch goed is getraind. We zullen daardoor zeker onze meerwaarde kunnen blijven leveren binnen de krijgsmacht

Maar misschien wel het belangrijkste, we zijn in staat geweest de neerwaartse trend in de personele vulling van onze eenheden te keren. In 2017 zag het er naar uit dat we, vanwege de grote concurrentie van de civiele arbeidsmarkt, eenheden zouden krijgen die maar voor de helft waren gevuld. Samen met de eenheden zijn we erin geslaagd de werving te verbeteren, nemen we nu mensen in opleiding vanaf 17 jaar, hebben we ervoor gezorgd dat uitval gedurende de initiële opleiding vele malen minder is geworden en de eenheden leiden nu een groot deel van hun mensen zelf op. Deze gezamenlijke inspanning heeft gelukkig effect gehad. Voor de manschappen naderen we weer het instroomniveau dat we nodig hebben om alle arbeidsplaatsen te vullen en bij onderofficieren gaat het nog beter, daar leiden we twee maal zoveel mensen op dan we eigenlijk op jaarbasis nodig hebben en daardoor kunnen we het bestaande gat van 100 onderofficieren de komende jaren gaan vullen.

Maar we zijn er zeker nog niet. Wat als straks de economie nog verder aantrekt en wat als we weer de concurrentie gaan voelen van de buitenwereld, zijn we dan nog steeds in staat om onze organisatie gevuld te houden?

Als Regimentscommandant was de personele vulling mijn grootste zorg en dat zal dus ook voor mijn opvolger de grootste zorg blijven.

Dames en heren,

Zoals ik al eerder zei, ik zal het houden bij een aantal voorbeelden uit mijn zes jaar als commandant en zal niet verder uitweiden over alle andere onderwerpen waar ik als Commandant van het Opleidingscentrum, als Regimentscommandant danwel als genie- autoriteit mee ben geconfronteerd. Teveel om hier op te noemen maar allemaal de moeite waard en allemaal met één gemeenschappelijke deler, het stap voor stap verbeteren van onze genie-organisatie.

Ik ga het missen, de dialogen met de Regimentscommandant, de ferme discussies in de genieraad, het mijmeren over verbeteringen aan de bar en het familiegevoel van onze genie-gemeenschap.

Kol Caelen, Ed, het is een uitdaging om in deze tijd het commando te voeren over het Opleidingscentrum en het Regiment Genietroepen. Het aantal totaal uitéénlopende onderwerpen dat je bureau zal passeren is enorm en zal veel van je energie vergen. We hebben een goede HOTO, een hand Over Take Over periode, gehad waar ik gevoeld heb dat ook jij de noodzakelijke transitie van de genie volledig ondersteund en dat je al je energie wilt inzetten om onze organisatie te verbeteren. Ik draag zo direct het commando daarom in volste vertrouwen aan je over en wens je samen met Monique veel plezier de komende jaren.

Beste Regimentsgenoten, ik dank jullie vanuit de grond van mijn hart voor de steun, de saamhorigheid en de vriendschap die ik heb mogen voelen en ben ervan overtuigd dat jullie deze steun ook blijven geven aan mijn opvolger. Er is immers nog veel werk aan de winkel.

SODEJU

PRC wilt u de formele overdracht in gang zetten